

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
PREDSEDNIK
Šubičeva 4
1000 Ljubljana

gp@dz-rs.si

Številka: 0010-177/2017/2

Datum: 20. 12. 2017

**Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje Tomaža Lisca v zvezi s
pokojninsko zakonodajo**

Zveza: Vaš dopis št. 020-07/17-1268

Spoštovani,

V skladu z 240. in 248. členom Poslovnika Državnega zbora sem prejela poslansko vprašanje g. Tomaža Lisca v zvezi s pokojninsko zakonodajo, ki ureja višino zagotovljene starostne ali invalidske pokojnine v primeru, da se je zavarovanec upokojil s »polno pokojninsko dobo«. Poslanec izpostavlja primer stranke, ki se je zglasila v njegovi poslanski pisarni in ima več kot 42 let pokojninske dobe, vendar pa je njegova pokojnina kljub temu nižja od 500 evrov. Če bi delal 40 let, bi njegova pokojnina znašala 456 evrov, ker pa je delal več kot dve leti dlje pa njegova pokojnina znaša 495 evrov. Stranka se čuti oškodovanega, ker se je najnižja pokojnina določila zgolj za 40 let pokojninske dobe ter dodatna pokojninska doba nad tem pri višini zagotovljene pokojnine ni upoštevana.

Poslanca zanima:

- 1.) Zakaj so bili pri pripravi novele ZPIZ glede minimalne zagotovljene pokojnine upoštevani zavarovanci z malusi, pozabljeni pa so bili tisti z bonusi?
- 2.) Koliko je bilo na dan sprejetja zadnje novele ljudi, ki so imeli pokojnino med 450 in 500 evri – na račun bonusov?
- 3.) Ali menimo, da so bili ljudje v tej skupini (pokojnina med 450 evri in 500 evri – na račun bonusov) po zadnji noveli v slabšem položaju?
- 4.) Ali načrtujemo spremembe zakonodaje, ki bo ljudem, ki so delali več, kot določa zakon, dala tisto, kar jim po njihovem prepričanju pripada?

V zvezi s posredovanimi vprašanji uvodoma pojasnujem, da je Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 23/17, v nadaljevanju ZPIZ-2C), ki je začel veljati s 1. 10. 2017, uvedel nov institut zagotovljene najnižje starostne ali invalidske pokojnine v višini 500 evrov. Ta višina pokojnine se je upokojencem prvič izplačala za mesec oktober, torej pri izplačilu pokojnine v mesecu oktobru. Podatki o posameznikih, ki so dobili izplačano najnižjo zagotovljeno pokojnino, ki so navedeni v nadaljevanju se zato nanašajo na mesec oktober, v katerem so bili s strani Zavoda za

pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju Zavod) opravljeni preračuni pokojnin oziroma v katerem je bilo preverjeno, kateri posamezniki izpolnjujejo pogoje za izplačilo najnižje zagotovljene starostne ali invalidske pokojnine, ki se jim izplačuje od meseca oktobra 2017 dalje.

Novi tretji odstavek 39. člena ZPIZ-2 določa, da je zavarovancu (moškemu in ženski), ki je pridobil pravico do starostne ali invalidske pokojnine po določbah tega zakona in je dopolnil pokojninsko dobo v enaki višini, kot je predpisana višina pokojninske dobe brez dokupa za pridobitev pravice do starostne pokojnine pri najnižji starosti, zagotovljena pokojnina v višini 500 eurov. Prehodne določbe ZPIZ-2C določajo, da bodo tudi nekateri upokojenci prejeli zagotovljeno višino pokojnin. 4. člen ZPIZ-2C določa, da se uživalcem, ki so uveljavili pravico do starostne ali invalidske pokojnine po predhodno veljavnih predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in so dopolnili pogoj pokojninske dobe, kot je bil po takrat veljavnem predpisu predpisan za pridobitev pravice do starostne pokojnine pri najnižji starosti ali brez pogoja starosti, če ta ni bil predpisan, zagotavlja najnižja pokojnina iz tretjega odstavka 39. člena zakona, brez izdaje posamičnega akta. V drugem odstavku 4. člena pa je določeno, da se zavarovancem, ki jim je bila starostna pokojnina zmanjšana na podlagi prvega odstavka 53. člena ZPIZ-1 in uživalcem, ki jim je bila pokojnina odmerjena za ožji obseg pravic, ne zagotavlja znesek pokojnine iz novega tretjega oziroma četrtega odstavka 39. člena zakona. Tudi uživalcem pokojnin, ki so se upokojili po predhodno veljavnih predpisih, se bo tako izplačevala zagotovljena višina pokojnine, če za to izpolnjujejo pogoje.

Urejeno je zagotavljanje najnižje pokojnine tako prejemnikom starostne pokojnine, kot tudi prejemnikom invalidske pokojnine, pri čemer je za obe kategoriji določeno enako dolgo obdobje dopolnjene pokojninske dobe, ki se zahteva za izplačevanje najnižje pokojnine. Poudarjamo pa, da do zagotovljene najnižje pokojnine v nobenem primeru ne bodo upravičeni upokojenci, ki se upokojijo predčasno, saj je njihova predčasna pokojnina znižana zaradi upokojitve pred določeno starostjo, pri čemer so za zmanjšanje vedeli ob sami upokojitvi, ravno tako so bili seznanjeni o trajnosti zmanjšanja pokojnine, poleg tega pa tudi ne tisti uživalci, ki jim je bila odmerjena pokojnina za ožji obseg pravic. Glede na zapisano pojasnjujemo, da se posameznikom, ki prejemajo predčasno pokojnino ali pa jim je bila starostna pokojnina znižana zaradi upokojitve pred dopolnjeno polno starostjo, ki so jo poznali predhodno veljavni predpisi, zagotovljena višina pokojnine ne izplačuje. Torej so bile pri določanju zagotovljene višine pokojnine upoštevane tudi okoliščine, zaradi katerih so bile oziroma so posameznikom pokojnine znižane (t.i. malusi), vendar pa ne na način, da bi se zagotovljena pokojnina izplačevala tudi njim, temveč ravno obratno, saj zakonodaja določa, da se v primeru predčasne upokojitve ali pa v primeru zmanjšanja starostne pokojnine po ZPIZ-1 zagotovljena višina pokojnine ne izplačuje.

Temeljni namen ZPIZ-2C je v zagotovitvi socialne varnosti prejemnikom starostne in invalidske pokojnine, ki so dopolnili »polno« pokojninsko dobo vsaj v primerljivi višini kot znaša cenzus za pridobitev varstvenega dodatka. Posameznikom, ki so dopolnili "polno" pokojninsko dobo, torej dobo, ki je določena ali je bila določena za upokojitev pri najnižji starosti ali pa brez pogoja starosti, če zakonodaja tega ni predpisovala, se po tem zakonu zagotavlja najnižja pokojnina v primeru, ko njihova starostna ali invalidska pokojnina, odmerjena od pokojninske osnove (tudi če je bila odmerjena od najnižje pokojninske osnove) in glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, ne dosega v zakonu določenega zneska.

Namen sprejetih sprememb in zagotovljene višine pokojnine je bil, da se posameznikom, ki so se po vsakokratno veljavni zakonodaji **upokojili s "polno pokojninsko dobo"** zagotovi

najnižja pokojnina v višini primerljivi višini cenzusa za dodelitev varstvenega dodatka v skladu z veljavno socialno zakonodajo. Iz razloga neposeganja v sam sistem odmere pokojnine, se je določila najnižja zagotovljena pokojnina zgolj za tiste, ki so dopolnili "polno pokojninsko dobo" po vsakokratno veljavni zakonodaji. Pri tem je bilo upoštevano tudi dejstvo, da gre za instrument, ki v celoti temelji na solidarnosti ter v sistem pokojninskega zavarovanja vnovič vnaša nekatere elemente socialne varnosti in s tem odstopa od zavarovalnega načela. Glede na to, da je bil namen sprejetih sprememb v zagotavljanju socialne varnosti upokojencev, ki so se upokojili s polno pokojninsko dobo in torej ne gre za pravico, ki bi se neposredno pokrila s prispevki posameznih zavarovancev (razlika med priznano pokojnino ter zagotovljeno višino pokojnine se pokriva iz proračuna), ki so do zagotovljene višine pokojnine upravičeni, menimo, da je ureditev primerna in tudi ni nepravilna. S institutom pa se ne uvaja sprememb pri odmeri pokojnine, temveč se taka višina pokojnine zgolj izplačuje.

S 1. oktobrom 2017 je bil izveden preračun pokojnin do zneska zagotovljene pokojnine. Po podatkih Zavoda je bila pokojnina preračunana 34 uživalcem starostnih pokojnin, odmerjenih z upoštevanjem ugodnejšega vrednotenja pokojninske dobe brez dokupa v skladu s 37. členom ZPIZ-2, 806 uživalcev starostnih pokojnin, odmerjenih z upoštevanjem povečanja pokojnine v skladu s 53. členom ZPIZ-1 in 220 uživalcev starostnih pokojnin, odmerjenih z upoštevanjem povečanja v skladu z 52. členom ZPIZ-92.

V zvezi z izrecnim vprašanjem ali ministrstvo pripravlja še kakšne dodatne spremembe izpostavljene problematike pojasnujemo, da spremembe v tem delu niso predvidene. Menimo, da je bila ob zadnji spremembi, ki je urejala izpostavljeno problematiko, sprejeta primerna ureditev, ki v najmanjši meri posega v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter je na podlagi solidarnostnega elementa v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja vnesla nov institut, ki je sicer po svoji naravi bolj socialno varstvena dajatev, saj se financira iz proračuna in ki zagotavlja, da posameznikom, ki so dopolnili »polno« pokojninsko dobo (ali več) ne bo potrebno za svoje preživetje zaprositi za varstveni dodatek. Iz pokojninskega sistema se jim bo namreč izplačevala zagotovljena višina pokojnine 500 evrov, torej v primerljivi višini, kot znaša varstveni dodatek, kljub temu da jim starostna ali invalidska pokojnina v tej višini ne bo odmerjena.

S spoštovanjem,

Dr. Anja KOPAČ MRAK
MINISTRICA